

Mülteci
Hakları

Merkezi

Refugee
Rights

Turkey

Türkiye’de Uluslararası Koruma Arayan Kişiler
için
EĞİTİM HAKKI

SORULAR & YANITLAR

MÜLTECİLER İÇİN ÜCRETSİZ HUKUKİ DESTEK

**Şubat 2016
Güncellemesi**

Türkiye'ye sığındım. Kendim ya da çocuklarım için Türkiye'deki eğitim imkânlarından yararlanabilir miyim?

Türkiye'deki eğitim hakkından ve mevcut imkânlardan yararlanabilmeniz için uluslararası koruma başvurusunda bulunmuş olmanız büyük bir önem arz etmektedir. Uluslararası koruma başvurunuz çerçevesinde yapılacak mülakat sonrasında adınıza düzenlenecek uluslararası koruma başvuru sahibi kimlik belgesi ve bu belgenin üzerinde yer alacak yabancı kimlik numarası ile belli koşullarda Türkiye'deki ilkokul, ortaokul, lise, üniversite, Türkçe eğitimi ve mesleki eğitim hak ve imkânlarından yararlanabilirsiniz.

İlköğretim çağında çocuğum var. Hangi okula gönderebilirim?

Türkiye'deki kanunlar uyarınca Türkiye vatandaşı olmayanlar dâhil olmak üzere Türkiye'deki tüm çocukların temel eğitimden yararlanma hakkı vardır. Dolayısıyla çocuğunuzun devlet okullarına erişim hakkı bulunmaktadır. Devlet okullarında temel eğitim üç farklı kademedен oluşan 12 yıllık bir süreyi kapsamaktadır. Bu sistem 4 yıl süreli ilkokul (1. 2. 3. ve 4. sınıf), ikinci kademe 4 yıl süreli ortaokul (5. 6. 7. ve 8. sınıf) ve üçüncü kademe 4 yıl süreli lise (9. 10. 11. ve 12. sınıf) olarak düzenlenmiştir. Devlet okullarında eğitim-öğretim dili Türkçedir.

İlköğretim yaşında çocuğumu Türkiye'nin devlet okuluna nasıl kayıt ettirebilirim? Ücret ödeyecek miyim? Diploma alabilecek mi?

Uluslararası koruma başvuru sahibi kimlik belgeniz ya da uluslararası koruma sahibi kimlik belgenizle birlikte ikamet yerinizin bulunduğu devlet okullarına kayıt yaptırabilirsiniz. Kayıt usulleri her ildeki İl Millî Eğitim Müdürlüğü bünyesinde tesis edilen İlçe Eğitim Komisyonu tarafından belirlenmektedir; ancak genel olarak beraberinizde çocuğunuzun daha önceki eğitim seviyesini gösteren belgeler varsa bunu kayıt sırasında sunmanız önemlidir. Böyle bir belgenin olmaması halinde İlçe Eğitim Komisyonu mülakata ya da sözlü veya yazılı sınava dayalı bir seviye tespitinde bulunacak ve gerekli yönlendirme ve yerleştirmeyi bu değerlendirmeye göre gerçekleştirecektir.

Ancak henüz uluslararası koruma başvuru sahibi kimlik belgeniz veya yabancı kimlik numaranız bulunmuyorsa yine de kayıt yaptırmanız mümkündür. Bu durumda çocuğunuz “misafir öğrenci” olarak kaydedilecektir. Yabancı kimlik numaranızın yer alacağı uluslararası koruma başvuru sahibi kimlik belgenizi ya da uluslararası koruma sahibi kimlik belgenizi aldıktan sonra çocuğunuzun okuldaki “misafir öğrenci” statüsünü değiştirmeniz mümkündür.

Devlet okullarında eğitim ücretsizdir ve Türkiye'deki müfredata uygun bir şekilde yapılmaktadır. Ayrıca devlet okullarında okuyan öğrenciler başarı koşullarını yerine getirmeleri durumunda diploma alabilecektir.

Lise çağında çocuğum var. Çocuğumu hangi okula gönderebilirim?

Türkiye’de 8 yıllık eğitimini tamamlayan çocuklar liseye devam edebilir. Dolayısıyla çocuğunuzun önceki eğitimini gösteren belgeleriniz varsa bunu kayıt sırasında sunmanız önemlidir. Böyle bir belgenin bulunmaması halinde İl Milli Eğitim Müdürlüğü’ne başvurmanız gerekmektedir. Bu aşamada mülakata ya da sözlü veya yazılı sınava dayalı bir seviye tespitinde bulunacak ve gerekli yönlendirme ve yerleştirmeyi bu değerlendirmeye göre gerçekleştirecektir.

Uluslararası korumaya başvuran kişiler Türkiye’de üniversiteye gidebilir mi?

Yükseköğretime devam edebilmek için lise eğitimini bitirmiş olma şartı aranmaktadır. Türkiye’deki örgün eğitim sistemi içindeki okullarda lise öğrenimini başarıyla tamamlayan kişiler bu şartı yerine getirmiş sayılırlar.

Türkiye’de yükseköğretime devam etmek isteyen tüm yabancılar, başvuruda bulunacakları üniversitenin açtığı Yabancı Öğrenci Sınavı’na (YÖS) girmeli ve yeterli akademik başarıyı göstermelidir. YÖS başvuruları ücrete tabi olabilir.

Üniversiteler ayrıca kişinin aldığı eğitime dair çeşitli belgeler ile lise diploması ve benzeri belgeleri talep edebilir.

Türkiye’de üniversite eğitimine devam edebilmeniz için uluslararası koruma başvurunuzu geri çekmek gibi bir zorunluluğunuz bulunmamaktadır. Girmeye hak kazandığınız üniversite, “uydu kent” olarak yönlendirdiğiniz ilden farklı bir ilde ise, bu durumu gösteren belgeyle birlikte kayıtlı olduğunuz ildeki Göç İdaresi Müdürlüğü’ne bir dilekçe yazmanız ve eğitim nedeniyle “uydu kent” değişikliği talebinde bulunmanız gerekecektir. Talebinizin kabulünün ardından değişen adres bilgilerinizi 20 iş günü içinde İl Göç İdaresi Müdürlüğü’ne bildirmeyi lütfen ihmal etmeyiniz. Aksi takdirde idari para cezasıyla karşılaşabilirsiniz.

Başvuru koşulları ve ücretleri ile ilgili daha detaylı bilgi almak için üniversitelerin Yabancı Öğrenci Birimlerine başvurmanızı ya da internet sitelerini ziyaret etmenizi tavsiye ederiz.

Türkçe öğrenmek istiyorum. Nereye başvurabilirim?

Türkçe öğrenmek isteyen çocuklar, gençler ve yetişkinler, buldukları ildeki veya ilçedeki Halk Eğitim Merkezleri'ne başvuruda bulunabilirler. Halk Eğitim Merkezleri'ne kayıt olmak için bir ücret ödemeniz gerekmemektedir. Halk Eğitim Merkezlerine kayıt yaptırabilmek için "Uluslararası Koruma Başvuru Sahibi Belgesi" gerekmektedir.

Ayrıca, bazı sivil toplum kuruluşları da ücretsiz Türkçe dil kursları açmaktadır. Mülteci Hakları Merkezi'ni arayarak bulunduğunuz şehir veya ilçede böyle bir kursun mevcut olup olmadığını öğrenebilirsiniz.

Meslek eğitimi istiyorum. Hangi imkânlardan yararlanabilirim?

Bulduğunuz il veya ilçedeki Halk Eğitim Merkezleri'ne giderek buradaki mesleki eğitim kurslarına katılmak üzere başvuruda bulunabilirsiniz. Halk Eğitim Merkezleri'ne kayıt olmak için bir ücret ödemeniz gerekmemektedir. Her Halk Eğitim Merkezi o yıl açacağı kursları kendi belirlemektedir ve talebe göre yeni kurslar açabilmektedir. Bu sebeple bulunduğunuz yerdeki Halk Eğitim Merkezlerine giderek açılan kurslar hakkında bilgi edinmenizi tavsiye ederiz. Halk Eğitim Merkezlerine kayıt yaptırabilmek için "Uluslararası Koruma Başvuru Sahibi Belgesi" gerekmektedir.

Ayrıca, bazı sivil toplum kuruluşları da ücretsiz meslek kursları açmaktadır. Mülteci Hakları Merkezi'ni arayarak bulunduğunuz şehir veya ilçede böyle bir kursun mevcut olup olmadığına dair güncel bilgileri öğrenebilirsiniz.

Mülteci Hakları Merkezi İletişim Bilgileri:

Türkiye'nin neresinde olursanız olun, Türkiye'deki hak ve yükümlülükleriniz konusunda her türlü sorularınız ve Türkiye'deki sığınma prosedüründe karşılaştığınız sorunlarla ilgili olarak ücretsiz hukuki danışma ve destek hizmetlerimizden faydalanmak için hafta içi her gün 10.00-17.00 saatleri ofisimize gelebilir, ya da aşağıdaki iletişim bilgilerini kullanarak bize ulaşabilirsiniz.

Dr. Refik Saydam Cad. Dilber Apt. No: 39 Daire: 11 Kat: 4

Şişhane, Beyoğlu - İstanbul

+90 212 292 48 30

+90 212 292 48 33

info@mhd.org.tr

Mülteci Hakları Merkezi

Refugee Rights Turkey

📍 Dr. Refik Saydam Cad. Dilber Apt. No: 39 Daire: 11 Kat: 4

Şişhane, Beyoğlu - İstanbul

☎ +90 212 292 48 30

📄 +90 212 292 48 33

✉ info@mhd.org.tr

www.mhd.org.tr

Bu kaynak, **Mülteci Hakları Merkezi**'nin Amerikalı sivil toplum örgütü **Refugee Solidarity Network** ve **Hollanda Mülteci Konseyi** işbirliğiyle ve **ABD Dışişleri Bakanlığı Nüfus, Mülteciler ve Göç Bürosu**'nun desteğiyle yürüttüğü bir proje kapsamında hazırlanmıştır.

Mülteci Hakları Merkezi

Refugee Solidarity Network

ABD Dışişleri Bakanlığı
Nüfus, Mülteciler ve Göç
Bürosu